

Силабус курсу

Моніторинг податкових ризиків

Ступінь вищої освіти - магістр

Освітньо-професійна програма -
«Митна справа»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5; Мова викладання: українська.

Керівник курсу

ПІП

канд. екон. наук, доцент **Василевська Галина Василівна**

Контактна інформація

h.vasylevska@wunu.edu.ua; +38 (067) 350 13 28

Опис дисципліни

Дисципліна «Моніторинг податкових ризиків» спрямована на опанування студентами теоретичних засад антикризового управління оподаткуванням, осмислення практичного застосування фіскальних інструментів, які дозволяють визначати, оцінювати та керувати податковими ризиками. Водночас, вивчення дисципліни передбачає формування критичного мислення у слухачів курсу щодо використання антикризових методів управління фіскальними процесами та пошуку способів їх ефективного реформування й оптимізації. Дисципліна допомагає студентам розвинути поглиблене розуміння податкового законодавства та податкових процедур, а також навичок управління ризиками для забезпечення фінансової стабільності та дотримання вимог податкових органів. Нестандартне мислення при вивченні дисципліни «Моніторинг податкових ризиків» ляже в основу формування фахових навичок у студентів, створить основи організації практичної діяльності та забезпечить розвиток аналітичного мислення.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/1	1. Концептуальні основи формування теорії ризику	Опрацювання концепцій і теорій ризику допомагає розвивати аналітичне мислення та здатність аналізувати складні ситуації, ідентифікувати потенційні ризики і розробляти стратегії їх управління.	Поточне опитування/ тести
4/2	2. Теоретичні домінанти моніторингу ризиків у сфері оподаткування	Вивчення теорій ризику забезпечує здатність до визначення ризику допомагає розвивати навички прийняття рішень в умовах невизначеності і	Поточне опитування/ тести

		обґрунтувати свої вибори науково та аргументовано.	
4/2	3. Методологічні підходи до вивчення податкових ризиків	Сприяє розвитку наукового підходу до дослідження, формулюванню гіпотез та проведенню досліджень для виявлення та аналізу ризиків, а також вивчення ризику часто включає аналіз статистичних даних та використання різних методів обробки та інтерпретації даних.	Поточне опитування/ тести
4/2	4. Управління податковими ризиками	Сприяє освоєнню ризикового менеджменту, що забезпечується виробленням системного підходу до аналізу ризиків та їхнього впливу на всі аспекти бізнесу чи організації.	Поточне опитування/ тести
4/2	5. Організаційні основи моніторингу податкових ризиків	Розвиває організаційні навички, дає можливість опрацювати та впроваджувати процедури моніторингу податкових ризиків вимагає організаційної здатності для координації дій різних відділів та підрозділів внутрішньої структури організації.	Поточне опитування/ тести
4/2	6. Основні напрямки роботи з податковими ризиками	Сприяє формуванню навичок оцінки податкових ризиків, які включають в себе здатність ідентифікувати потенційні ризики в оподаткуванні та оцінювати їхні можливі наслідки. А та забезпечує здатність до аналізу фінансових даних, фінансових звітів та транзакцій для виявлення податкових аномалій та наявних чи ймовірних ризиків.	Поточне опитування/ тести
4/2	7. Ризики в системі податкового контролю	Формує навички оцінки ризиків у контексті податкового контролю, включаючи виявлення можливих порушень податкового законодавства, знання фінансових аспектів оподаткування та здатність розробляти стратегії для оптимізації податкових обов'язків.	Поточне опитування/ тести
4/1	8. Напрямки мінімізації та методи усунення податкових ризиків	Сприяє здатності до аналізу податкових ризиків, що враховує у себе опрацювання та аналіз великих обсягів даних для виявлення незвичних або підозрілих (ризикових) транзакцій.	Поточне опитування/ тести

Літературні джерела:

1. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : колект. монографія / за ред. Т. М. Паянок [та ін.]. Київ : Компринт, 2019. 425 с.
2. Андрущенко В.Л. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція): монографія / В.Л. Андрущенко, Т.В. Тучак. К.: Алерта, 2013. – 384с.
3. Аранчій В. І. Податкові відносини суб'єктів підприємництва: управління та адміністрування : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2017. 474 с.
4. Артюх, О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю : монографія. Одес. нац. екон. ун-т. Одеса : Гельветика, 2018. 411 с.
5. Бондаренко Олександр Миколайович. Теорія та практика вирішення податкових спорів: концептуальні засади : монографія. Київ : Людмила, 2019. 483 с.
6. Василевська Г. (2022). Фіскальні тенденції в умовах сучасних викликів. ЗУНУ. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45807/1/Галина%20Василевська.pdf>
7. Василевська Г., Дячук В. Агресивне податкове планування: оптимізація обов'язкових платежів чи фіскальне злочинство : колективна монографія / за ред. проф. А. Крисоватого. Тернопіль: ЗУНУ, 2024.
8. Гнатишина Н., Равлюк Д., Ясенова І. (2007). Дослідження основних теорій виникнення ризику. URL:: <http://intkonf.org/gnatishina-nd-ravlyuk-d-simenchuk-odoslidzhennya-osnovnih-teoriy-viniknennya-riziku/>.
9. Гранатуров В. М., Гранатуров, І. Б. (2007). Податковий ризик держави: визначення та класифікація. Фінанси України. № 10. С. 86 – 95.
10. Греца, Я. В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород : РІК-У, 2020. 417 с.
11. Десятнюк О., Шаповалов Є. Актуальні питання формування дохідної частини місцевих бюджетів у контексті адміністративно-територіальної реформи в Україні // Світ фінансів. – 2020. – Вип.3. – С. 76–86.
12. Десятнюк О.М. Моніторинг податкових ризиків: теорія та практика / Моногр. – Тернопіль : ТНЕУ, 2009. – 312 с.
13. Дубовик О.Ю., Любчик О.К. Розвиток податкового механізму адміністрування в Україні. Причорноморські економічні студії. 2018. № 36. Ч. 2. С. 71–75.
14. Електронний аудит – сучасна форма електронного контролю (світові тенденції та етапи запровадження) : навч. посіб. / Г. М. Білецька та ін. ; за заг. ред. канд. юрид. наук Г. М. Білецької ; Ун-т держ. фіск. служби, НДІ фіск. політики. Київ : Алерта, 2018. 204 с.
15. Електронний кабінет платника податків URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/help/>
16. Квасовський О., Стецько М., Ніпіаліді О. Податкові ризики суб'єктів господарювання у сфері трансферного ціноутворення та напрями їхньої привенції і мінімізації. Вісник економіки №1, 2024. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.01.047>
17. Коровій В. В. Державна фінансова політика : монографія. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 388 с. ISBN. DOI: <http://doi.org/10.31617/m.knute.2021-487>.
18. Краєвський В. М. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 287 с.
19. Крилов Д. В. Адміністративно-правові засади публічно-сервісної складової державної податкової політики в Україні: теоретико-правові та праксеологічні аспекти : монографія. НДІ публ. права. Херсон : Гельветика, 2019. 379 с.
20. Ліпкан В. А., Збінський Є. Ф. Правовий режим податкової таємниці в Україні : монографія. Київ : Ліпкан В. А., 2018. 371 с.

21. Олендер І. Я. Вплив режиму усунення подвійного оподаткування на виконання податкового обов'язку : монографія ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 222 с.
22. Першко Л. О., Коропова С. В., Козлов В. Г. Значення податкових надходжень в реалізації податкової політики держави. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства, Вип. 193 «Економічні науки». 2018. С. 265-273.
23. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
24. Оцінка інноваційного розвитку та структурні трансформації в економіці України : колективна монографія / [Єгоров І.Ю., Кіндзерський Ю.В., Бажал Ю.М. та ін.] ; за ред.: чл.-кор. НАН України І.Ю. Єгорова та д.е.н. Ю.В. Кіндзерського ; НАН України, ДУ «Ін-т. екон. та прогнозів. НАН України». К., 2023. 240 с. : табл., рис. – URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/Otsinka-innovatsijnoho-rozvytku.pdf>
25. Полторак А. С. Оптимізація податкової політики в умовах фіскальної децентралізації в Україні / А. С. Полторак, О. С. Усенко. Modern Economics. 2017. № 2. С. 50-54. Електр. текст. дані. URL : <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/2-2017/UKR/poltorak.pdf>.
26. Редич Олександр Володимирович. Інформаційно-аналітичні технології в оподаткуванні : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. 437 с.
27. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. (2022). ДОГОВІРНА ПОЛІТИКА ТА ПОДАТКОВІ РИЗИКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ. Цифрова економіка та економічна безпека. (3(03)), 41-46. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.3-8>.
28. Сарана Л. А. (2022). Особливості управління податковими ризиками держави на час дії воєнного стану. №:4. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. Гроші, фінанси і кредит. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-08-03>.
29. Top risks 2023 року: Підсумки для бізнесу. Як основні ризики у 2023 році можуть вплинути на бізнес – результати прогнозу геополітичних ризиків Eurasia Group та KPMG. (2023) URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2023/03/top-risks-2023-the-bottom-line-for-business.html>.
30. Тредяк Д., Медведкова Н. (2022). Управління фіскальними ризиками державного бюджету України в умовах війни. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 4(221): С. 64-73. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2022/221-4/9>.
31. Чернишова Л. І., Бондар К. Р., Красіловська Л. О. Науковий вісник. Збірник наукових праць №3-4 (316-317), 2024 Одеського національного економічного університету. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-3-4-316-317-126-136>.
32. Чвертко Л. А., Пуголовко С. І. Управління податковими ризиками підприємства через інструмент страхування. Економічний простір №189, 202. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-38>.
33. Чинчик А.А. Податкова політика та механізм її формування і реалізації. Інтелект XXI. №1. 2021 р. С. 68-71
34. Andrii Krysovatyi, Volodymyr Valihura, Inna Hutsul, Fedir Tkachyk, Volodymyr Dmytriv. Fiscal Aspects of the Functioning of the Electronic Declaration System of Citizens' Income and Property in Ukraine. 2020 10th International Conference on Advanced Computer Information Technologies. September 16-18, 2020 Deggendorf, Germany. P. 533-536.
35. Approach forming to identification, analysis and assessment the risks of non-compliance by taxpayers' with tax standards in the SFS activity: UDFSU Analytical Note (2019) [Formuvannia pidkhodu do identyfikatsii, analizu ta otsinky ryzykiv

nedotrymanna platnykamy podatkov podatkovykh norm u diialnosti DFS: Analitichna zapyska UDFSU], Irpin, s. 42–47 [in Ukrainian]

36. Desyatnyuk O., Shevchuk O., Bryk M., Voitseshy V., Muravskiy V.. Control and Accounting of the Transportation Services Self-cost using GPS // 10th International Conference on Advanced computer information technologies ACIT 2020. Deggendorf, Germany 16-18, 2020, Pages 631-634.
37. Osama F., Muneer M. Audit and tax in the context of emerging technologies: A retrospective analysis, current trends, and future opportunities. The International Journal of Digital Accounting Research Vol. 21, 2021, pp. 95-128.
38. Pasichnyi, M. Kaneva, T. Ruban, M. and Nepytyaliuk, A. (2019), "The impact of fiscal decentralization on economic development", Investment Management and Financial Innovations, vol. 16 (3), pp. 29–39. doi:10.21511/imfi.16(3).2019.04.
39. Vasylevska H. (2022). Peculiarities of Mutual Influence of the Components of the Fiscal Space of Ukraine. Handbook of Research on Lifestyle Sustainability and Management Solutions Using AI, Big Data Analytics, and Visualization. P. 221-230. DOI: 10.4018/978-1-7998-8786-7.ch014.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів від оцінених за 100-бальною шкалою). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, довідка, заява студента тощо).

Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи допускаються до захисту з конкретними текстовими запозиченнями не більше 25% тексту. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється у будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань. Списування під час контрольних робіт, модулів та іспитів заборонені (у т.ч. з використанням мобільних дивайсів). При виконанні розрахунків дозволяється використання калькуляторів, які не вмонтовані у інші електронні пристрої.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за винятком випадків, погоджених з адміністрацією факультету (університету) або у випадку проведення занять у нестандартних (непередбачуваних) обставинах, а також за умов реалізації інклюзивної освіти. За об'єктивних причин (до прикладу: хвороба, міжнародне стажування, карантин, воєнний стан, інше) заняття можуть реалізовуватися у формі дистанційного навчання. За браку об'єктивних причин при відсутності студента на 50% занять плюс одне заняття з курсу зумовлює недопуск до здачі модулів та іспиту (заліку).

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Теорія фінансів» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4 (підсумкова оцінка, враховуючи поточне опитування)
20%	20%	5%	15%	40%
Усне опитування (1-4 теми) макс. 100 балів	Модульний контроль – письмова робота (5-8 теми) максимальна кількість балів – 100	Тренінг Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань під час тренінгу	Самостійна робота у групах (Проект) – 40 балів Презентація проекту – 60 балів	Іспит Усне опитування/ тести
Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань				
Максимальна кількість балів - 100	Максимальна кількість балів - 100	Максимальна кількість балів - 100	Максимальна кількість балів - 100	Максимальна кількість балів - 100
8/9 тиждень		12 тиждень	14 тиждень	15 тиждень

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ECTS	Бали за шкалою університету	Зміст (за національною шкалою)
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Дуже добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом